

Folketinget

Christiansborg

1240 København K

Att.: Folketingets arbejdsmarkedsudvalg, socialudvalg og sundhedsudvalg

Roskilde, den 7. februar 2011

Forslag til indsats på hjerneskadeområdet, fase 3

Netværk af Særlige hjerneskadetilbud (NSH) ønsker med denne henvendelse at gøre opmærksom på den alvorlige situation, der er opstået for rehabilitering af hjerneskadede borgere i Danmark efter udskrivning fra sygehus.

Igennem de senere år, særligt 2010, er der sket en markant reduktion i antallet af hjerneskadede borgere, som kommunerne bevilger intensiv, tværfaglig og helhedsorienteret rehabilitering på specialtilbuddene. Alle tegn peger på, at 2011 bliver endnu værre.

Situationen er som følger:

Hjerneskadecenter Nordsjælland måtte lukke i 2009. I 2010 lukkede Fjordbo 1, Fjordbo 2 og Fogedvænget. I 2011 afvikles træningsgruppen på Høskoven. Disse tilbud lukkede, fordi kommunerne ikke i tilstrækkeligt omfang valgte at benytte dem.

I december 2010 gennemførte NSH en konkret forespørgsel til institutionslederne, som tegner følgende billede for hele netværkets område:

- a) Der er sket et fald tæt på 25 % i antal institutionspladser i perioden 2009 til 2010.
- b) 85 % af institutionslederne rapporterer om et fald i antal henvisninger/belagte pladser i løbet af 2010.
- c) Faldet i antal henvisninger/pladser er accelereret hen over 2010.
- d) Institutionsledernes vurdering af antallet af belagte pladser i 2011 er dystert, og det er særdeles tydelige tegn på, at tendensen fortsætter. Nogle af de større tilbud melder om et fald i antal henvisninger/bevillinger på mere end 40 %.
- e) Såvel som der ikke sker en ændring i kommunernes praksis hvad angår brug af specialtilbud på hjerneskadeområdet, må man befrygte yderligere nedgang i pladsantal samt yderligere institutionslukninger.
- f) Tendensen forstærkes af, at der er et mønster i, at det er beliggenhedskommunen, der ønsker at benytte specialtilbuddet, mens andre kommuner trækker deres borgere hjem til ikke-specialiserede tilbud.

Samlet set vurderer NSH således, at borgernes muligheder for at modtage intensive, tværfaglige og helhedsorienterede tilbud er blevet forringet over de seneste år. Konkret ses der et stadigt stigende tempo i kommunernes hjemtagning af opgaven, som vil resultere i endnu ringere rehabiliteringsmuligheder for de hjerneskadede borgere.

Årsagen er kendt og udtales eksplicit af kommunerne – nemlig at kommunerne skal spare og der først spares på de ydelser, som de "køber" fra andre kommuner, hvilket netop er tilfældet med specialtilbuddene. For disse tilbud til mennesker med hjerneskade er det imidlertid en forudsætning, at

tilbuddene kan løse opgaver for flere kommuner. Selv ikke en stor kommune vil have tilstrækkeligt med borgere med behov for rehabilitering til at kunne opretholde og udvikle et specialtilbud.

Med kommunalreformen i 2007 fik kommunerne ansvaret for rehabiliteringen af borgere med erhvervede hjerneskader efter den indledende sygehusfase. Sundhedsstyrelsen har udarbejdet en MTV: Hjerneskaderehabilitering – en medicinsk teknologivurdering, som understreger, at en løbende opkvalificering af den kommunale indsats er væsentlig. Kvalificerede undervisere med en opdateret og relevant viden om neurorehabilitering (uanset hvilken faggruppe undervisererne tilhører) er et helt aktuelt behov.

Mange kommuner har etableret en hjerneskadekoordinatorfunktion bl.a. for at styrke neurofaglighed i kommunerne. Fastholdelse, styrkelse, videreudvikling og yderligere kvalificering af denne funktion er et væsentligt element i udviklingen af den kommunale indsats.

Det er med andre ord essentielt, at vi i Danmark har fagpersoner, der har både et teoretisk og et praksisrelateret udgangspunkt inden for neurorehabilitering i fase 3. Der er behov for metodeudvikling, for effektmåling og for forskning inden for området, og for kontakt med de neurofaglige miljøer i andre lande, så vi i Danmark kan yde en effektiv neurorehabilitering byggende på den nyeste viden.

I fællesskab og i samarbejde kan NSH tilbyde ovenstående til kommunerne – men det forudsætter, at specialtilbuddene på hjerneskadeområdet fortsat har en tilgang af borgere. Uden borgere i rehabilitering vil specialtilbuddene lukke. Dermed vil den danske indsats sakke agterud i forhold til indsatsen i andre lande, og borgerne vil få en ringere rehabilitering.

Forslag

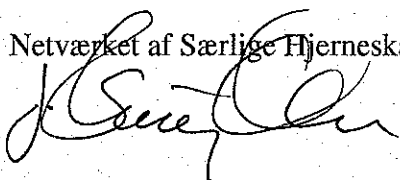
Vi tillader os derfor at komme med et forslag, som kan medvirke til at sikre, at hjerneskadede borgere får de specialiserede tilbud, de har behov for samt krav på - og som der er evidens for, at de kan profitere af. På sigt vil dette også være samfundsøkonomisk gavnligt. Desuden vurderer vi, at de økonomiske omkostninger er meget begrænsede set i relation til den effekt rehabiliteringen kan få.

Vi skal derfor foreslå, at en del af Finanslovens midler til hjerneskaderehabilitering anvendes til refusion af de kommunale udgifter til hjerneskadecentre (Lov om aktiv beskæftigelse) og andre særlige hjerneskadetilbud (Serviceløven).

Vi står naturligvis gerne til rådighed for uddybning af vore synspunkter. Kontaktperson er leder, neuropsykolog Henning Olsen, Hjerneskadecentret - BOMI, Maglegårdsvej 15, 4000 Roskilde, tlf. 4634 8661/4061 3045, mail henningo@bomi.roskilde.dk

Med venlig hilsen

Netværket af Særlige Hjerneskadetilbud

Netværket NSH repræsenterer specialtilbud, som efter udskrivelse fra sygehus yder intensiv, tværfaglig og helhedsorienteret rehabilitering af mennesker med hjerneskade. Netværket består af:

- Bytoften
Bo – og Aktivitetscenter
Bytoften 73
Tjørring, 7400 Herning
Leder: Uwe Zink

- Rehabiliteringscenteret Fogedvænget
Fogedvænget 25
8772 Hedensted
Leder: Heinz Jacob

- Nordjysk center for Erhvervet Hjerneskade
Teglårdshaven 15 a
9870 Sindal
Centerleder: Karen Risgaard

- Behandlingscenteret Østerskoven
Amerikavej 46
9500 Hobro
Leder: Runa Steinfeldt

- Rehabiliteringscenter Strandgården
Fyrvejen 65
7900 Nykøbing Mors
Leder: Annette Hegnhøj

- Søndersø Bo og Rehabiliteringscenter
Sdr. boulevard 2A
4930 Maribo
Leder: Kasper Høgh

- Bo- og genoptræningscenteret Lunden
Lundevej 135 A
6800 Varde
Leder: Birgitte Højfeldt Hansen

- Kildebo – Center for neurorehabilitering.
Præstøvej 86
4640 Faxe
Leder: Dorte Merete Andersen

- AU-centret
Thorsvej 63
7500 Holstebro
Leder: Ingrid Laursen
- Bo-, rehabiliterings- og aktivitetstilbuddet Tagdækkervej
Tagdækkervej 10-58
8450 Hammel
Leder: Jan Tolstrup Sørensen
- Bo- og Rehabiliteringscenteret Bjerggårdshaven
Bjerggårdshaven 31-33
5240 Odense NØ
Leder: Anni Oksen
- Selmersvej bo – og rehabiliteringstilbud
Selmersvej 23 A
2970 Hørsholm
Afdelingsleder Malene Skov
- Hjerneskadecentret
P.P. Ørums Gade 11, bygning 2
8000 Århus C
Leder: Ole Laursen
- Vejlefjord Rehabiliteringscenter A/S
Sanatorievej 27B
7140 Stouby
Leder: Dorthe Rokkedal
- Hjerneskadecentret
Prins Henriks Gård
Prins Henriks Avenue 10
6400 Sønderborg
Leder: Hans Holdgaard
- Hjerneskadecentret,
Rytterkasernen 11
5000 Odense C
Leder: Kirsten Zoffmann

- Hjerneskadecentret-BOMI
Maglegårdsvej 15
4000 Roskilde
Leder: Henning Olsen
- Center for Hjerneskade
Amagerfælledvej 56 A
2300 København S
Leder: Frank Humle